

Reacties op de anti-Oxford bijeenkomst

De anti-Oxford-manifestatie riep op haar beurt weer reacties uit kerkelijke kring op. Tegelijk met het verslag van de anti-Oxford samenkomst verscheen in de pers een getuigenis van A.W.F. Waardenburg, predikant en theologisch docent van de Vrije Evangelische Gemeente te Utrecht, die met dit protest niet kon instemmen. Oxford wist voor de kerken en de evangelisatie onbereikbare mensen aan te spreken en was geen concurrent van de kerken, maar diende eerder de ethiek dan de dogmatiek. Men wilde enkel, gericht op het sociale leven, mensen tot God terugbrengen.⁵⁵ Kaajan repliceerde wat cynisch met een verzoek om meer duidelijkheid; anders kon de indruk ontstaan dat Gods Koninkrijk enkel een verbeterinstituut was.⁵⁶ Hij wees op uitlatingen tegenover zijn studenten van de Utrechtse hoogleraar van Rhijn, een Oxford-aanhanger die van heel andere opvattingen blijk had gegeven.⁵⁷ Op kritiek van zijn toehoorders had Van Rhijn geantwoord, dat naast erkenning van de rechtvaardigmaking door de gekruisigde Christus ook activering nodig was. Zending begon niet met spreken over theologische problemen.⁵⁸ Later schreef Van Rhijn uitgebreid over het nut van de stille tijd. Hij gaf daaraan de voorkeur boven bijbellezen, gebed en zang aan het begin van de dag. Maar in afwijking van wat bij Oxford gebruikelijk was, las hij vooraf een stuk uit de Bijbel.⁵⁹

Evenals Van Rhijn merkte ook prof.dr. V. Hepp van de Vrije Universiteit te Amsterdam op, dat de alledaagse mens in zijn jachtig leven nog nauwelijks biddend en gebogen over de Bijbel de eenzaamheid van de binnenkamer kende. Maar de door Oxford verkondigde 'Godsleiding' achtte hij hier niet de oplossing voor. In woord en daad binnen de kerk het goede voor te leven had meer zin dan op Oxford te wijzen. Het argument dat de gereformeerden deze beweging te veel meden en dat hun beoordeling daarom onbillijk was, vond hij onjuist; daarvoor waren de Oxford-geschriften voldoende getoetst.⁶⁰ Ds. N.J. Hommes liet zich

55. *Utrechtsch Nieuwsblad*, *Nieuw Utrechtsche Courant*, 20 mei 1939. Waardenburgs Groningse collega A.M. Berkhoff onderschreef daarentegen de door Kaajan en Wisse geuite kritiek tegen Oxford. Zie: *Utrechtsche Kerkbode*, 51e jrg. no.23 (5 juni 1937).

56. *Utrechtsche Kerkbode*, 51e jrg. no.21 (22 mei 1937). Ook geciteerd in: *Utrechtsch Dagblad*, 22 mei 1937 (Avondblad).

57. Dat deze visie wel leefde, blijkt uit het boek van ds. P.Ch. van der Vliet, *Discipelschap in het gezin*, Kampen 1937.

58. *Utrechtsch Dagblad*, 26 mei 1937 (Avondblad). *Utrechtsche Kerkbode*, 51e jrg. nr.22 (29 mei 1937). De Loor, 120.

59. *Utrechtsch Nieuwsblad*, 12,19 juni 1937.

60. *Credo. Progressief Gereformeerd Weekblad*, 1e jrg. no's.2,3 (8,15 oktober 1937). Zie voor Hepp: *BLGNP*, dl.3, Kampen 1988, 176-178.